

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

A Study of the Relationship Between School Administrators' Transformational
Leadership and Academic Administration of Educational Opportunity Expansion
School under the Chainat Primary Educational Service Area Office

มาลัย แสงสว่าง¹, ทินกร ชอัมพงษ์², เยาวเรศ ภักดีจิตร³

Malai Sangsawang¹, Thinnakorn Cha-umpong², Yaowares Pakdeejit³

Corresponding Author E-mail: malai.sa@nsru.ac.th

Received: 2022-10-23; Revised: 2023-02-05; Accepted: 2023-02-14

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูจำนวน 248 คน ที่ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มีลักษณะสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98 และแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการ มีลักษณะสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.99 สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า

1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, การบริหารงานวิชาการ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Student in Master of Education Degree (Educational Administration), Nakhon Sawan Rajabhat University.

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the school administrators' transformational leadership 2) study the level of academic administration of educational opportunity expansion school 3) investigate the relationship between the school administrators' transformational leadership and the academic administration. The sample consisted of 248 teachers obtained by Krejcie, & Morgan table by comparing the proportion and simple random sampling. The research instruments were the questionnaire concerning the school administrators' transformational leadership the questionnaire is a 5-level estimation scale (Rating scale) with a reliability of 0.98 and the questionnaire concerning the academic administration leadership the questionnaire is a 5-level estimation scale (Rating scale) with a reliability of 0.99. The statistical for data analysis were mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient. The research findings were as follows:

- 1) The overall level of the school administrators' transformational leadership was at high level.
- 2) The overall academic administration was at highest level. and 3) The relationship between the school administrators' transformational leadership and the academic administration in overall was the positive at a statistically significant level of .05

Keywords: Administrators' Transformational Leadership, Academic Administration

บทนำ

การดำเนินการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบถักทอความรู้ ทักษะคุณลักษณะผู้เรียนเข้าด้วยกันด้วยการลงมือปฏิบัติจริง Active learning มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ เรียนรู้อย่างมีความสุขและพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์รวมทั้งการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเชิงสมรรถนะ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงในโลกศตวรรษที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 ได้กล่าวถึงความก้าวหน้าทางวิชาการว่า ด้วยกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม ความก้าวหน้าทางวิชาการจึงเป็นกลไกพัฒนาคน ให้เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพในทุกด้าน ดังนั้นความก้าวหน้าทางด้าน วิชาการจึงมีความสำคัญมากในสถานศึกษา ทำให้องค์กรมุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องตระหนักถึง ความสำคัญของการศึกษา การปฏิรูปการศึกษา ให้ถือการศึกษาเป็นหัวใจของการปฏิรูปการเมืองในการพัฒนาประเทศให้เกิด ความยั่งยืนทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2562: 2) ดังนั้นใน การดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษา ต้องเป็น ผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลท่ามกลางกระแสของยุคดิจิทัลการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษามี ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีวิสัยทัศน์ มีความเป็นผู้นำในการสร้างการเปลี่ยนแปลง สร้างความศรัทธา โนมน้าวให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนคล้อยตามและเกิดความร่วมมือของโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลในการบริหารองค์กร การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจนจะทำให้การบริหารองค์กรบรรลุ เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีตัวแปรในการกระตุ้นระดับความต้องการของผู้ทำให้สูงขึ้นประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) อิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) สร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) ความเป็นปัจเจกบุคคล 5) การเป็นแบบอย่าง ที่ดีเหมาะสม 6) การมีวิสัยทัศน์ คุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงจำเป็นสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคปัจจุบันที่ต้องใช้ศักยภาพช่วยพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา และมีความเป็นสากลเหมาะสมกับยุคโลกาภิวัตน์ (ละออง จันทรพุม. 2560: 6) สำหรับงานวิชาการ ถือเป็นตัวสำคัญของการจัด การศึกษาหากผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการในการบริหารงานวิชาการจะสามารถทำให้การดำเนินงานใน สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ผู้บริหารควรแสดงความเป็นนักบริหารในการพัฒนางานวิชาการ การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน

และเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีการกลยุทธวิธีดำเนินงาน มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการ บริหารคน บริหารงาน ส่งเสริมให้ครูใช้นวัตกรรม การสอนแบบต่าง ๆ มีการนิเทศ ติดตาม เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (ภัชรพร เจริญ. 2559: 2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้งหมด 50 โรงเรียน เป็น โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 13 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 37 โรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและ จัด การศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-Net) ปี 2563 พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562-2563 นักเรียนมี ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน (O-NET) ของปีการศึกษา 2563 ลดลง 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562-2563 นักเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน (O-NET) ของปีการศึกษา 2563 ลดลง 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เมื่อเทียบกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน (O-NET) ของปี การศึกษา 2562 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562-2563 นักเรียนมี ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน (NT) ของปีการศึกษา 2563 ลดลง 1 ด้าน คือ ด้านการคิดคำนวณ เมื่อเทียบกับ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน (NT) ของปีการศึกษา 2562 ผลการทดสอบการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียน จำแนกรายชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 1- 6 ปีการศึกษา 2562-2563 นักเรียนมีผลการทดสอบการอ่านได้ อ่านคล่อง ของปี การศึกษา 2563 ลดลง ทุกระดับชั้น และเขียนได้ เขียนคล่อง เพิ่มขึ้น 1 ชั้นเรียน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อเทียบกับ ผลการทดสอบการอ่านออก เขียนได้ ของปีการศึกษา 2562 และผลการทดสอบการประเมินความสามารถการอ่าน (RT) ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2562-2563 นักเรียนมีผลการประเมินการอ่าน (RT) ของปีการศึกษา 2563 ลดลง ทั้ง 2 ด้าน เมื่อเทียบกับผลการประเมินการอ่าน (RT) ของปีการศึกษา 2562 สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 13 โรงเรียน โรงเรียนมีจำนวนครูไม่ครบชั้น จึงประสบปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-net) โดย เฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ทำให้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. 2565: 18) ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการที่ดี เพื่อผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการ ดังที่ อุมาวดี เหล่าอรณะ (2557: 39) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นภาวะผู้นำที่มุ่งเน้นให้ผู้บริหารพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง เพื่อการผลักดันและนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ดีกว่าปัจจุบัน ตามกระแสโลกาภิวัตน์

จากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้มี ศักยภาพในการบริหารงานวิชาการให้ที่มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และยังเป็นแนวทางในการเสริมสร้าง ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ให้มีภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงในการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับต่อไปนี้

ความหมายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

นาตยา อิ่มมาก (2560: 18) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมหรือลักษณะการนำที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานเป็นกระบวนการที่แสดงถึงผู้บริหารมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานโดยการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง รวมถึงพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และมีศักยภาพมากขึ้น

เกศสุธา วรรณสินธ์ (2562: 35) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง คุณสมบัติของผู้นำที่มุ่งเปลี่ยนแปลงองค์กรให้ดีขึ้นด้วยการพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถของผู้ร่วมงาน และผู้ตามในการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้ตระหนักในการกิจและวิสัยทัศน์มีเป้าหมายที่สูงกว่าปกติ

พิมพ์พร วงศ์อนุสิทธิ์ (2564: 29) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำใช้กระบวนการเพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จองค์กร สร้างความเปลี่ยนแปลงพัฒนา เพิ่มศักยภาพการทำงานของผู้ตาม และยังเป็นแบบอย่างนำทางให้ผู้ตามเกิดความต้องการเปลี่ยนแปลง

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกซึ่งความสามารถในการบริหารจัดการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของผู้บริหาร ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามที่คาดหวังพัฒนาศักยภาพของผู้ร่วมงานให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น ทำให้ผู้ร่วมงานตระหนักในเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษา โน้มน้าวผู้ร่วมงานให้มีความคิดกว้างไกลเกินกว่าความสนใจของตนเองนำไปสู่ผลสำเร็จของสถานศึกษาและสังคม

ความสำคัญของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ชนิดา วงศ์เพชร (2555: 22) กล่าวว่า ผู้นำการเปลี่ยนแปลงนอกจากจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงยังช่วยเหลือให้ผู้ตามเปลี่ยนจุดยืนของตนจากทำเพื่อประโยชน์ของตนเองไปเป็นเพื่อประโยชน์ของหมู่คณะหรือองค์กร ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้นำ เช่น ค่านิยม ความเชื่อ และคุณสมบัติอื่นของผู้นำเอง โดยต้องวัดจากควมมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และควมมีประสิทธิภาพ (Effective) แล้วผู้นำก็จำเป็นต้องแสดงพฤติกรรมทั้งการบริหารจัดการ (Managing) ควบคู่ไปกับการนำ (Leading) นั่นเอง

อรรธรณ ภัทรดำเนินสุข (2564: 24) กล่าวว่า ภาวะผู้นำถือเป็นสิ่งสำคัญในการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายหรือความสำเร็จโดยผู้นำต้องสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้นำและผู้ตามที่จะร่วมกันทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ผ่านการให้กำลังใจ การจูงใจ การชี้แนะแนวทางและการโน้มน้าวใจ ถือเป็นศิลปะส่วนบุคคล โดยผู้บริหารมีหน้าที่นำพาองค์กรไปสู่ควมมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำในตนเอง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำพยายามเปลี่ยนแปลงผู้ตามให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการจูงใจคนให้ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ สร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่อบอุ่น ซึ่งจะส่งผลให้ลูกน้องเกิดความรักความผูกพันต่อองค์กร

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2556: 26) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ของงานวิชาการ ว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร กระบวนการถ่ายทอดความรู้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียน การจัดสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดประเมินผล การประกันคุณภาพ รวมถึงการจัดบรรยากาศเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

จรุณี แก้วเอียน (2557: 6) กล่าวว่า การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดลอมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จิตติมา วรรณศรี (2557: 3) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การใช้สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานวางแผนการกำหนดนโยบาย ปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอน ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาปรับปรุงประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการในสถานศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความรู้ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

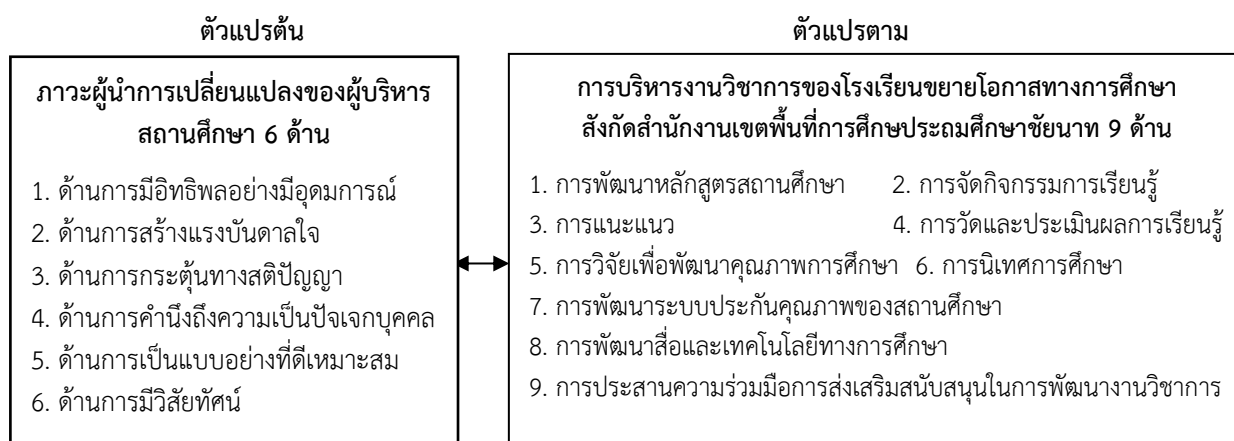
กัมพล ชันทะวงษ์ (2555: 23) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร สถานศึกษาและโรงเรียน เพราะคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2557: 25) กล่าวว่า ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการว่า เป็นงานหลักมีลักษณะคล้ายส่วนที่ เป็นร่างกายของคนหรือของเด็กเป็นส่วนงานที่ใหญ่ที่สุดของระบบเป็นงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา และมีหลักสูตรเป็นส่วน ที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่ใช้กับการจัดระบบการทำงานของสถานศึกษา และใช้กับกระบวนการดำเนินงานในส่วน ต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการของโรงเรียน

สรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารโรงเรียน ถือเป็นหัวใจของ สถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนควรรับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรกรวมทั้งพัฒนางานวิชาการ ให้ก้าวหน้าทันต่อการศึกษาในยุคปัจจุบัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมา สังเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 6 ด้าน และการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษา ได้มาจากการสังเคราะห์เนื้อหาขอบข่ายงานที่ใกล้เคียงกันมารวมกันไว้ด้วยกัน และประยุกต์ตามบริบทของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้ขอบเขตที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 9 ด้าน ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษา ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 50 โรงเรียน รวมครูจำนวน 681 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ปีการศึกษา 2565 ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง ครูจำนวน 248 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้วิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 55 ข้อ

ตอนที่ 3 การบริหารงานวิชาการ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 82 ข้อ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม และเทคนิคการตั้งข้อคำถามแบบสอบถามจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง กำหนดประเด็นเพื่อสร้างแบบสอบถาม และปรับปรุงแบบสอบถามให้สอดคล้องกับตัวแปร จำนวน 137 ข้อ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 137 ข้อ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้มีความถูกต้องและชัดเจน โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแต่ละข้อคำถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นว่ามีข้อคำถามแต่ละข้อ วัดได้ตรงวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ โดยนำข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป มาใช้

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach โดยได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เท่ากับ 0.98 และตอนที่ 3 การบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.99 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอรับความเห็นชอบและนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากคณะครุศาสตร์ ถึงผู้บริหารและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม (Google Form) ถึงผู้บริหารสถานศึกษาโดยผ่านช่องทาง my office ของโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู ในระหว่างวันที่ 13 - 25 พฤษภาคม 2565

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนกลับครบทั้ง 248 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายในด้านต่าง ๆ ซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert Scale) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายในด้านต่าง ๆ ซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert Scale)

2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยในภาพรวม พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.52) และเรียงลำดับจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสม ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ

2. ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยในภาพรวม พบว่า ระดับการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.48) เรียงลำดับจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ ด้านการประสานความร่วมมือการส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนางาน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการแนะแนว ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 5) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสม 6) ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความสัมพันธ์ ($r_{xy} = 0.85$) กับการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก ซึ่งอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.85$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($r_{xy} = 0.82$) รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($r_{xy} = 0.82$) การประสานความร่วมมือการส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนางานวิชาการ ($r_{xy} = 0.80$) การจัดการเรียนรู้ ($r_{xy} = 0.79$) การแนะแนว ($r_{xy} = 0.79$) การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($r_{xy} = 0.78$) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($r_{xy} = 0.74$) การนิเทศการศึกษา ($r_{xy} = 0.73$) และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา ($r_{xy} = 0.72$) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสม ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ดังนี้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการแก้ไขปัญหาตลอดจนการเอาชนะอุปสรรค ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เล็งเห็นว่าในยุคปัจจุบันผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่แสดงให้เห็นถึงการจัดการ หรือการทำงานที่มีกระบวนการ มุ่งมั่น ในการทำงาน มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน ทำให้ผู้ร่วมงานยอมรับ ไว้วางใจในความสามารถ ดังแนวคิดของ พัชวีร์วรรณ ช่างโม (2558: 7) ที่กล่าวว่า การมีความคิดกว้างไกล สามารถมองเห็นภาพในอนาคตและแนวทางที่

จะแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดีวางแผนกลยุทธ์ในการปรับปรุงคุณภาพขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นาดยา อิ่มมาก (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีวิสัยทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาตลอดจนการเอาชนะอุปสรรค

1.2 ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารใช้วิธีการจูงใจครูในการทำงานมากกว่าการบังคับในการบริหารงานได้เป็นที่ประทับใจ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติมากกว่าการพูด ใช้วิธีการจูงใจในการทำงานมากกว่าการบังคับในการบริหารงาน ทำให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท เสียสละ ในการทำกิจการต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จ ดังแนวคิดของ นาดยา อิ่มมาก (2560: 9) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นผู้นำโดยการปฏิบัติใช้ผลการปฏิบัติงานของตนเองเป็นตัวอย่างของความสำเร็จ และประพัตตินเป็นแบบอย่างที่ดีให้คณะครูได้ปฏิบัติเป็นแบบอย่างของพฤติกรรมที่เหมาะสมกับผู้ตาม โดยให้สอดคล้องกับหลักการของผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นาดยา อิ่มมาก (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ภาวะผู้นำด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารประพัตตินเป็นแบบอย่างที่ดีให้คณะครูในการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการอบรมและพัฒนาศักยภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานนำความรู้ ทักษะ และกระบวนการใช้ในการวางแผนและแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการอบรมและพัฒนาศักยภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง ดังแนวคิดของ ภัชรพร เจริญ (2559: 6) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการ กระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นวิธีการหรือแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาให้มีการพิจารณาวิธีการทำงานแบบเก่า ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นมองปัญหาในแง่มุม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณภัทรพร เชี่ยวทอง (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาวะผู้นำด้านการกระตุ้นทางสติปัญญาโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

1.4 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความเสียสละ มีความยินดีที่จะทุ่มเท การปฏิบัติงานตามภารกิจ อย่างเต็มความสามารถ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทมีกระบวนการ มุ่งมั่น ในการทำงาน มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน สามารถถ่ายทอดไปยังผู้ร่วมงานเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มความสามารถ ประพัตตินเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่เคารพนับถือ ดังแนวคิดของ พัชรพรรณ ช่างโม (2558: 31) ที่กล่าวว่า การสร้างสรรค์ความเปลี่ยนแปลง คือ มีการริเริ่มโครงการใหม่ ๆ และทำให้สำเร็จปรับปรุงหน่วยงาน และพัฒนางานตลอดเวลา จะต้องคิดหาวิธีการทำงานแบบใหม่ ๆ อยู่เสมอมีการสร้างสรรค์ผลงาน ให้ปรากฏต่อสายตาเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกศสุดา วรรณสินธ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ภาวะผู้นำด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นทุ่มเทในการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรเพื่อปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

1.5 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสร้างความตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ทำให้ผู้ร่วมงานมีแรงจูงใจภายในพร้อมทุ่มเทในการทำงาน สร้างความตระหนักให้ผู้ร่วมงานมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน ตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังแนวคิดของ สุวิทย์ บุญวงศ์ (2558: 9) ที่กล่าวว่า ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าประสงค์ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมีความกระตือรือร้นในการทำงานให้สำเร็จให้กำลังใจผู้ร่วมงานกระตุ้นให้มีการทำงานเป็นทีมสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานในการดำเนินงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรรพรรณ ภัทรดำเนินสุข (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ภาวะผู้นำด้าน

การสร้างแรงบันดาลใจโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากรกระตือรือร้นในการทำงาน

1.6 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงานที่มีความสามารถพิเศษให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงานที่มีความสามารถพิเศษให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน สนใจและเอาใจใส่ผู้ร่วมงานให้พัฒนาดตนเองเพื่อให้บุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายของตนเอง และการมีส่วนร่วมในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ ดังแนวคิดของ รัชฎาภรณ์ ตรีกูล (2558: 7) ที่กล่าวว่า ระดับพฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนแสดงให้เห็นในการจัดการ หรือการทำงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เอาใจเขามาใส่ใจเรา มีการวิเคราะห์ความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล สนใจและเอาใจใส่ผู้ร่วมงานให้พัฒนาดตนเองเพื่อให้บุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายของตนเองและมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรรถพรณ์ ภัทรดำเนินสุข (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ภาวะผู้นำด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรใช้ความสามารถพิเศษของตนเองในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

2. ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 9 ด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประสานความร่วมมือ การส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนางาน รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการแนะแนว ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านมีผลการวิจัย ดังนี้

2.1 การประสานความร่วมมือการส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนางานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และสถาบันอื่น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อให้สถานศึกษามีส่วนในการพัฒนาชุมชน ดังแนวคิดของ ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560: 60) ที่กล่าวว่า การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในการบริหารสถานศึกษา โดยมีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัทรพร เจริญ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือการส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนางานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

2.2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดสาระการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สถานศึกษากำหนดทิศทางและเป้าหมายของหลักสูตรให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรก่อนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังแนวคิดของ จุณิ แก้วเย็น (2557: 164) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นาดยา อิ่มมาก (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมให้ครูบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังแนวคิดของ กุลิศรา จิตธยาวิช (2562: 2) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของผู้สอนตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนสิ้นสุด การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และเกิดทักษะหรือ สมรรถนะต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนาภรณ์ ชานันโท (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2.4 การแนะแนว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีการสร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะแนวทางแก้ปัญหาให้กับนักเรียนของโรงเรียนไว้ชัดเจน ดังแนวคิดของ วชิระ พิมพ์ทอง (2560: 156) ที่กล่าวว่า การแนะแนว หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจสภาพแวดล้อม สามารถตัดสินใจเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างฉลาด มีเหตุผลในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และวางแผนชีวิตได้อย่างชาญฉลาด พัฒนาตนเองไปถึงขีดความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มศักยภาพและดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณค่าต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชฎาภรณ์ ศรีกุล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนว อยู่ในระดับมาก

2.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ ชุมชน ดังแนวคิดของ จิตติมา วรรณศรี (2557: 93) ที่กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบเพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุมา บุญศาสตร์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.6 การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีการวางแผนจัดหาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างเหมาะสม พัฒนา ปรับปรุง แหล่งเรียนรู้ภายใน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ให้มีคุณภาพเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน จึงทำให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังแนวคิดของ จิตติมา วรรณศรี (2557: 61) ที่กล่าวว่า สื่อเป็นตัวกลางที่ใช้ในการนำความรู้ ข้อมูลสารสนเทศไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ นับเป็นทรัพยากรสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อมีหลากหลายประเภททั้งที่เป็นบุคคล สัตว์ สิ่งของ ทั้งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและที่ประดิษฐ์ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุมา บุญศาสตร์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.7 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรวจสอบ กำกับ ติดตามการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา การนำผลไป ใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ดังแนวคิดของ มณีญา สุราช (2560: 7) ที่กล่าวว่า การวัดผลการศึกษา เป็น กระบวนการกำหนดตัวเลขให้แก่พฤติกรรมของบุคคลที่ได้แสดงออกในการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อที่จะได้รวบรวมผล ทั้งหมดไปพิจารณาตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พชวีวรรณ ช่างโม (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก

2.8 การนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในกับบุคลากรในสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาชัยนาท มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในกับบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ การกำกับ ติดตาม ประเมินผลและสรุปผล เป็นกระบวนการที่เป็นการช่วยเหลือ พัฒนาศักยภาพของครูในการจัดกระบวนการเรียน การสอนให้ดีขึ้น ดังแนวคิดของ จิตินา วรรณศรี (2557: 107) ที่กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศกับครูเพื่อดูแลช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่ครูในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และ การปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นาดยา อิมมาก (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และกฎกระทรวงการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ให้ครูทุกคนมี ส่วนร่วมในการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนมีคุณภาพ ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ดังแนวคิดของ ณัฐตะวัน ลิมประสงค์ (2563: 37) ที่กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งเน้นกลไกกระบวนการหรือกิจกรรม ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานที่สถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบ ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่กำหนด อันเป็นการสร้างการยอมรับและความมั่นใจต่อ ผู้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชฎาภรณ์ ตรีกุล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ($r_{xy} = 0.85$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุดอยู่ ในระดับสูง คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($r_{xy} = 0.82$) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาชัยนาท เป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้บริหารยุคใหม่ ผู้บริหารมีอาชีพ โดยเฉพาะ การบริหารงานวิชาการที่ต้องมุ่งสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนักเรียนที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถ และมีทักษะชีวิต เหมาะสมกับวัย ทำให้ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับสูง ดังแนวคิดของ จันทราณี สงวนนาม (2555: 142) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา การปรับปรุงพัฒนาการสอนให้ เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณา บุญศาสตร์ (2557) ได้ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นผู้ร่วมงานมาปรับใช้ให้เห็นวิธีการหรือแนวทางในการแก้ปัญหา มีกระบวนการจัดการที่ทำให้ผู้ร่วมงานมีแรงจูงใจภายในพร้อมทุ่มเทในการทำงาน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้คณะครูในการปฏิบัติงาน

1.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาและดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา จัดทำเครื่องมือและข้อมูลสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้และการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

2.2 ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับแรงจูงใจภายในที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2574). กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

_____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กัมพล ชันทะวงษ์. (2555). แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

กุลิสรา จิตรชญาณิช. (2562). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกศสุตา วรรณสินธ์. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

จรูญ แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

จันทราณี สงวนนาม. (2555). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

จิตติมา วรรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.

ชนิดา วงศ์เพชร. (2555) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2556). การบริหารงานวิชาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

ณัฏพร เชื้อทอง. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสุขภาพองค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์. (2563). เอกสารคำสอนรายวิชา การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance in Education). เพชรบูรณ์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

- ธนาภรณ์ ชานันโท. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- นิตยา อิ่มมาก. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรวิพรรณ ช่างโม. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พร วงศ์อนุสิทธิ์. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภัทรพร เจตีย์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- ณัฏฐา สุราช. (2560). การวิจัยทางการศึกษา. อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- รัชฎาภรณ์ ตรีกุล. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ละอ อจันทร์ชุม. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วชิระ พิมพ์ทอง. (2560). จิตวิทยาสำหรับครู. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พ.ศ. 2563 – 2565. ชัยนาท: ผู้แต่ง.
- สุวิทย์ บุญวงศ์. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อรรพรรณ ภัทรดำเนินสุข. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรอุมา บุญศาสตร์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2557). หลักสูตรและการบริหารงานของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: เอส ดี เพลส.
- อุมาวดี เหล่าอรรค. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.